

העברת שטח פעולה וסמכויות למשרד לביטחון לאומי ולשר לביטחון לאומי והגברת

האכיפה בתחום עבירות סביבה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. העברת שטח פעולה וסמכויות

א. בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר את שטח הפעולה של הרשות לאכיפה במקרקעין, הפועלת לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, (להלן: "הרשות" או "הרשות לאכיפה במקרקעין") ממשרד האוצר למשרד לביטחון לאומי. העברת שטח הפעולה תיכנס לתוקפה במועד שיתקבל אישור הכנסת להעברת הסמכויות כאמור בסעיף ב שלהלן. בהתאם לסעיף 9(א)(11) ו-1(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, למסור הודעה ליושב ראש הכנסת על העברת שטח הפעולה כאמור ולהביאה לידיעת הכנסת.

ב. בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר משר האוצר לשר לביטחון לאומי את הסמכויות הנתונות לשר האוצר ביחס לרשות לאכיפה במקרקעין ולפעילותה לפי פרק י' ולפי סעיף 265(9) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק התכנון והבניה"). בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להביא החלטה זו לאישור הכנסת.

ג. למשרד לביטחון לאומי יועברו כלל רכיבי התקציב מתוך תקציב משרד האוצר אשר יותדו בתקציבו או שימשו אותו לטובת הרשות לאכיפה במקרקעין וכן יתר המשאבים המשמשים את הרשות לאכיפה במקרקעין, לרבות תקציבים, נכסים, כוח אדם (לרבות כלל יחידות המטה של הרשות לאכיפה במקרקעין, בהתאם לתקינה הקיימת כיום) ונלוות, והכל בקשר עם שטח הפעולה והסמכויות המועברות, ובהתאם לפירוט שייקבע בצוות שיוקם לפי ס"ק (ד') להלן.

ד. להקים צוות יישום להעברת שטח הפעולה של הרשות לאכיפה במקרקעין, הסמכויות והמשאבים לפי החלטה זו, בראשות מנכ"ל המשרד לביטחון לאומי או מי מטעמו ומנכ"ל משרד האוצר או מי מטעמו ובהשתתפות נציגי המשרד לביטחון לאומי, משרד האוצר – הרשות לאכיפה במקרקעין, אגף התקציבים, אגף החשב הכללי, נציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים. נציגים נוספים יוזמנו לפי הצורך. הצוות יגיש לשר לביטחון הלאומי ולשר האוצר, בתוך 90 ימים, את המלצותיו בנוגע להסדרת ההעברה, לרבות בנושאים שלהלן:

1) הסדרת ההעברה לעניין היבטים תקציביים, נכסים, כוח אדם ונלוות, התקשרויות וכל הנכלל או נגזר מעניינים אלה;

2) תכנית פעולה לגבי מועדי ההעברה ואבני דרך, על כל המשתמע מכך;

3) הסדרת ההעברה לעניין ההסדרים המשפטיים, לרבות קידום תיקוני חקיקה נדרשים מעבר לתיקונים המפורטים בסעיף 2 להחלטה זו.

ככל שבהתאם להמלצות הצוות, כפי שיאומצו על ידי השרים, ידרשו תיקוני חקיקה נוספים מעבר לתיקונים המפורטים בסעיף 2 להחלטה זו, לרבות לעניין הקניית סמכויות נוספות למפקחי הרשות לאכיפה במקרקעין, השר לביטחון לאומי יפעל מול השרים הממונים על החוקים הרלוונטיים, לפי העניין, לבחינת קידום תיקוני החקיקה הנדרשים.

4) תיקונים נדרשים בהחלטות ממשלה רלוונטיות, ובכלל זה החלטות ממשלה שבהן ניתנו סמכויות או תפקידים לרשות לאכיפה במקרקעין או לשר האוצר ביחס לרשות לאכיפה במקרקעין ולפעילותה, לרבות לעניין המשך ביצוע תפקידים וסמכויות שהוטלו על הרשות לאכיפה במקרקעין, על-ידי המשרד לביטחון לאומי. ככל שיידרשו תיקונים בהחלטות ממשלה קודמות לצורך הסדרת האמור בהחלטה זו, להטיל על השר לביטחון לאומי להביאם לאישור הממשלה.

ה. עד להשלמת ההיערכות המנהלית לקליטת שטח הפעולה שיועבר למשרד לביטחון לאומי, ולמשך תקופה שתסוכם בין המשרד לביטחון לאומי ובין משרד האוצר והרשות לאכיפה במקרקעין, ימשיך משרד האוצר לתת את מלוא השירותים שנתן עובר להחלטה זו ויתר השירותים הנדרשים, לטובת המשך הפעילות הסדירה של שטח הפעולה והסמכויות של הרשות לאכיפה במקרקעין שיועברו כאמור, ובכלל זה ניהול התקציבים עד להעברת התקציבים לאחריות המשרד לביטחון לאומי.

2. הגברת אכיפת עבירות פסולת בניין:

קידום תיקוני חקיקה - בהמשך להחלטת הממשלה מס' 2927 מיום 9.2.2003 והחלטת הממשלה מס' 179 מיום 24.2.2023, ובשים לב למסקנות דו"ח מבקר המדינה (דו"ח שנתי 71ג) משנת 2021 "הטיפול בפסולת בניין", ובמטרה לשפר את ההתמודדות עם תופעת השלכת פסולת בניין בשטחים פתוחים תוך חיזוק שיתוף הפעולה בין גורמי האכיפה השונים, להנחות את השרים הממונים על החוקים שלהלן, לפי העניין, לפעול לקידום תיקוני החקיקה שיפורטו להלן, כך שיפורסמו תזכירי חוק מתאימים בתוך 90 ימים ממועד קבלת החלטה זו, ולעניין תיקון חוק שמירת הניקיון - בתוך 60 ימים ממועד החלטה זו:

א. **תיקון חוק שמירת הניקיון ותיקונים בחוקים אחרים הנוגעים לעבירות לפי חוק שמירת הניקיון** - להטיל על השרה להגנת הסביבה לפעול לתיקון חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (לעיל ולהלן – "חוק שמירת הניקיון"), כמפורט להלן:

1) סעיף 13ב לחוק שמירת הניקיון יתוקן באופן שמנהל הרשות לאכיפה במקרקעין יוכל להסמיך מפקח מיוחד, כהגדרתו בסעיף 203 לחוק התכנון והבנייה (להלן: "מפקח מיוחד"), לתת צו לשמירת ניקיון. בנוסף, יתוקן הסעיף כך שייקבע כי מתן צו לשמירת ניקיון אינו מותנה בנקיטת הליכים נוספים לפי פרק זה. הוצאת צו לשמירת ניקיון על ידי מפקח מיוחד נגד רשות מקומית, תיעשה לאחר תיאום עם המשרד להגנת הסביבה. הרשות לאכיפה במקרקעין תוציא צו שמירת ניקיון במקום שבו השימוש לאחסנת פסולת או החזקת פסולת אינו תואם את ייעוד הקרקע. בייעודי קרקע של תעשייה או מסחר על פי תכנית מפורטת, הוצאת צו לפי חוק שמירת הניקיון תיעשה לאחר קבלת אישור לכך מהמשרד להגנת הסביבה.

- (2) במקרה שלא יקוימו הוראות צו לשמירת הניקיון שנמסר על ידי מפקח מיוחד, תהיה הרשות לאכיפה במקרקעין רשאית לבצע את הצו בעצמה ולגבות כפל ההוצאות שהוצאו לשם כך ממושא הצו. לבחון בשיתוף משרד המשפטים, כי על גביית הוצאות אלה יחול חוק המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995.
- (3) סעיף 12א לחוק שמירת הניקיון יתוקן כך שמפקח מיוחד יוכל למסור הודעה על איסור מנהלי על שימוש ברכב שבוצעה ממנו עבירה לפי סעיף 13 (ג)(1א)(א) לחוק שמירת הניקיון, למעט פסדים וצמיגים, ובהתאם לתנאים הקבועים בסעיף 12א לחוק.
- (4) מנגנוני התיאום בהתאם להחלטה זו וחלוקת העבודה בין הגופים ייקבעו בחקיקה בהתאם ובכפוף לבחינה משפטית. במידת הצורך, השר לביטחון לאומי והשר להגנת הסביבה יבחנו פעולות נוספות לתיאום וטיוב האכיפה.
- ב. תיקון חוק התכנון והבניה- להטיל על השר לביטחון לאומי, בתיאום עם שר הפנים, לבחון את האפשרות לתיקון פרק י' לחוק התכנון והבניה כך שתהיה למנהל הרשות לאכיפה במקרקעין סמכות להרוס עבודה אסורה, כהגדרתה בסעיף 203 לחוק, שיש בה סכנה תכופה לביטחון הציבור.
3. להטיל על הרשות לאכיפה במקרקעין להקים במסגרתה זרוע לטיפול בעבירות תכנון ובנייה וסביבה בדגש על פסולת בניין, בכפוף לקבלת המשאבים המתאימים.
4. יובהר כי אין באמור בהחלטה זו כדי לשנות מייעודה של הרשות לאכיפה במקרקעין לאכוף עבירות תכנון ובניה כתמיכה בתכנון, לרבות בתשתיות הלאומיות וברישוי העצמי, ואולם יורחב עיסוקה גם לטיפול בפסולת בשטחים הפתוחים, כמפורט בהחלטה זו, והכל בהתאם להוראות הדין ולמדיניות האכיפה שנקבעה על-ידי היועצת המשפטית לממשלה.
5. עם התקדמות יישום העברת היחידה למשרד לביטחון לאומי, והאפשרות להגברה משמעותית של פעילות האכיפה בתחום אשר יובילו להגדלה במגוון הליכים פליליים אזרחיים ומנהליים, יתקיים שיח מבוסס נתונים בין משרד המשפטים לאגף התקציבים במשרד האוצר ביחס לתגבור הפרקליטות במידת הצורך.
6. אין בהחלטה זו כדי לגרוע מהאמור בהחלטת ממשלה מס' 3707 מיום 11.9.2011.

דברי הסבר

רקע כללי

במסגרת ההסכמים הקואליציוניים שנחתמו לשם כינון הממשלה הנוכחית, סוכס, בין היתר, כי יחולו שינויים בתחומי האחריות של המשרד לביטחון לאומי ומשרד האוצר וכי הרשות לאכיפה במקרקעין תועבר ממשרד האוצר למשרד לביטחון לאומי.

כידוע, המשרד לביטחון לאומי אמון, בין השאר, על התוויית מדיניות למשטרת ישראל, שירות בתי הסוהר ויחידות נוספות. במסגרת זו, פועל המשרד לגיבוש מדיניות אכיפה אפקטיבית ומתכללת, וזאת במטרה לשפר את הביטחון האישי ותחושת הביטחון של הציבור בישראל.

בשנים האחרונות התחדדה ההבנה כי על מנת לפעול למיגור האלימות החמורה בישראל, בדגש על זו הרווחת בחברה הערבית, יש לפעול באופן משולב וממוקד על ידי כל גורמי האכיפה הרלוונטיים כנגד מחוללי הפשיעה העברייניים.

על כן, על מנת להביא לשיפור שילוב הזרועות והתיאום בין גורמי האכיפה, במסגרת הצעת ההחלטה מוצע, בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר את שטח הפעולה של הרשות לאכיפה במקרקעין, הפועלת לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (לעיל ולהלן: "הרשות לאכיפה במקרקעין" או "הרשות"), ממשרד האוצר למשרד לביטחון לאומי. בהתאם לסעיף 9(א)(11) ו-1(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, למסור הודעה ליושב ראש הכנסת על העברת שטח הפעולה כאמור ולהביאה לידיעת הכנסת.

בנוסף, בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, מוצע במסגרת הצעת ההחלטה להעביר משרד האוצר לשר לביטחון לאומי את הסמכויות הנתונות לשר האוצר ביחס לרשות לאכיפה במקרקעין ולפעילותה לפי פרק י' ולפי סעיף 265(9) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965. בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להביא החלטה זו לאישור הכנסת. על מנת ששטח הפעולה והסמכויות האמורות יועברו בהתאמה, מוצע כי העברת שטח הפעולה כאמור תיכנס לתוקפה במועד שיתקבל אישור הכנסת להעברת הסמכויות כאמור.

לצורך קידום והסדרת העברת שטח הפעולה והסמכויות באופן מיטבי, מוצע להקים צוות יישום להעברת שטח הפעולה של הרשות לאכיפה במקרקעין, הסמכויות והמשאבים לפי החלטה זו, בראשות מנכ"ל המשרד לביטחון לאומי או מי מטעמו ומנכ"ל משרד האוצר או מי מטעמו ובהשתתפות נציגי המשרד לביטחון לאומי, משרד האוצר – הרשות לאכיפה במקרקעין, אגף התקציבים, אגף החשב הכללי, נציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים. נציגים נוספים יוזמנו לפי הצורך. עוד מוצע כי הצוות יגיש לשר לביטחון לאומי ולשר האוצר, בתוך 90 ימים, את המלצותיו בנוגע להסדרת ההעברה, לרבות בנושאים שלהלן:

1) הסדרת ההעברה לעניין היבטים תקציביים, נכסים, כוח אדם ונלוות, התקשרויות וכל הנכלל או נגזר מעניינים אלה;

2) תכנית פעולה לגבי מועדי ההעברה ואבני דרך, על כל המשתמע מכך;

3) הסדרת ההעברה לעניין ההסדרים המשפטיים, לרבות קידום תיקוני חקיקה נדרשים מעבר לתיקונים המפורטים בסעיף 2 להחלטה זו.

ככל שבהתאם להמלצות הצוות, כפי שיאומצו על ידי השרים, ידרשו תיקוני חקיקה נוספים מעבר לתיקונים המפורטים בסעיף 2 להחלטה זו, לרבות לעניין הקניית סמכויות נוספות למפקחי הרשות לאכיפה במקרקעין, השר לביטחון לאומי יפעל מול השרים הממונים על החוקים הרלוונטיים, לפי העניין, לבחינת קידום תיקוני החקיקה הנדרשים.

4) תיקונים נדרשים בהחלטות ממשלה רלוונטיות, ובכלל זה החלטות ממשלה שבהן ניתנו סמכויות או תפקידים לרשות לאכיפה במקרקעין או לשר האוצר ביחס לרשות לאכיפה במקרקעין ולפעילותה, לרבות לעניין המשך ביצוע תפקידים וסמכויות שהוטלו על הרשות לאכיפה במקרקעין, על-ידי המשרד לביטחון לאומי. ככל שיידרשו תיקונים בהחלטות ממשלה קודמות לצורך הסדרת האמור בהחלטה זו, להטיל על השר לביטחון לאומי להביאם לאישור הממשלה.

לצורך הבטחת רציפות פעילותו התקינה של שטח הפעולה המועבר, מוצע כי עד להשלמת ההיערכות המנהלית לקליטת שטח הפעולה שיועבר במשרד לביטחון לאומי, ולמשך תקופה שתסוכם בין המשרד לביטחון לאומי ובין משרד האוצר והרשות לאכיפה במקרקעין, ימשיך משרד האוצר לתת את מלוא השירותים שנתנו עובר להחלטה זו ויתר השירותים הנדרשים, לטובת המשך הפעילות הסדירה של הרשות לאכיפה במקרקעין, ובכלל זה ניהול התקציב עד להעברת התקציב לאחריות המשרד לביטחון לאומי.

כעולה מדו"ח מבקר המדינה (דו"ח שנתי 71ג) משנת 2021 "הטיפול בפסולת בניין", פסולת הבניין היא תוצר לוואי של עבודות בנייה, תשתיות, שיפוצים והריסות, והיא חלק משמעותי בחיקף הפסולת הכללי. מאז החלטת הממשלה 2927 מיום 9.2.2003 (להלן – "החלטת ממשלה 2927") טרם גובש פתרון מיטבי לתופעת השלכת פסולת בניין בשטחים הפתוחים. מדובר בתופעה בעלת מימדי ענק – על פי הערכת המשרד להגנת הסביבה עד שנת 2011 הושלכו למעלה מ-100 מיליוני טונות פסולת בניין ומאז מדי שנה מושלכים בין 2-3 טונות פסולת. מבקר המדינה המליץ כי כל גורמי הממשלה הרלוונטיים יפעלו יחד להסרת חסמים למחזור ולביצוע אכיפה לשם מיגור התופעה, תוך חיזוק שיתוף הפעולה בין גורמי האכיפה השונים.

בהמשך להחלטות הממשלה מספר 179 מיום 24.2.2023 והחלטת ממשלה 2927, מוצע בהצעת ההחלטה להגביר את אכיפת תופעת פסולת הבניין בשטחים הפתוחים, שהפכה למכת מדינה וכר פורה לפשיעה. פסולת הבניין ועבודת הבנייה קשורות זו בזו, ויש לפעול נגד כל החלקים בשרשרת על מנת לצמצם את פסולת הבנייה הלא מוסדרת ולמגר את הפסולת בשטחים הפתוחים.

על כן, לצד העברת שטח הפעולה, מוצע במסגרת הצעת ההחלטה להטיל על השרה להגנת הסביבה לפעול לקידום תיקוני חקיקה בחוק שמירת הניקיון להרחבת סמכויות הרשות ומפקחיה, בעיקר לשם הגברת אכיפת עבירות פסולת בניין, וכן מוצע להטיל על השר לביטחון לאומי, בתיאום עם שר הפנים, לבחון את האפשרות לתיקון פרק י' לחוק התכנון והבנייה כך שתהיה למנהל הרשות לאכיפה במקרקעין סמכות להרוס עבודה אסורה שיש בה סכנה תכופה לביטחון הציבור, וזאת במטרה להגן על בטחון הציבור ממבנים לא חוקיים רעועים, בהמשך לדו"ח מבקר המדינה – דוח ביקורת על השלטון המקומי – יולי 2022, ולשם מניעת אסונות.

עוד מוצע להטיל על הרשות לאכיפה במקרקעין להקים במסגרתה זרוע לטיפול בעבירות תכנון ובנייה וסביבה בדגש על פסולת בניין, בכפוף לקבלת המשאבים המתאימים.

בנוסף, צוין בהצעת ההחלטה אין באמור בה כדי לשנות מייעודה של הרשות לאכיפה במקרקעין לאכוף עבירות תכנון ובניה כתמיכה בתכנון, לרבות בתשתיות הלאומיות וברישוי העצמי, ואולם יורחב עיסוקה בטיפול בפסולת בשטחים הפתוחים, כמפורט בהצעת החלטה זו, והכל בהתאם להוראות הדין ולמדיניות האכיפה שנקבעה על-ידי היועצת המשפטית לממשלה. יצוין כי ככלל, על מנת שלא לפגוע בייעודה של הרשות לאכיפה במקרקעין, קיימת עדיפות לכך ששטח הפעולה יהיה דרך קבע במשרד האוצר, בנפרד מיתר גורמי האכיפה הכלליים.

במסגרת התיאום בין גופי האכיפה, מוצע לציין בהצעת ההחלטה כי אין באמור בה כדי לגרוע מהאמור בהחלטת ממשלה מס' 3707 מיום 11.9.2011.

תקציב

כאמור בהצעת ההחלטה, כלל המשאבים ורכיבי התקציב, לרבות היבטי כוח אדם (לרבות כלל יחידות המטה של הרשות לאכיפה במקרקעין, בהתאם לתקינה הקיימת כיום), אשר יוחדו בתקציבי משרד האוצר, ואשר שימשו את הרשות לאכיפה במקרקעין, יועברו למשרד לביטחון לאומי. מיפוי המשאבים, התקציבים והיבטי כוח האדם הנדרשים בהתאם לאמור בהחלטה, ייעשו על-ידי צוות היישום המוקמים בהחלטה זו.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

כאמור בהצעת ההחלטה, כלל המשאבים לרבות תקני כוח האדם הקיימים יועברו למשרד לביטחון לאומי.

עמדת השרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – תומך

השרה להגנת הסביבה – תומכת

שר הפנים – טרם נמסרה עמדתו

שר המשפטים – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

מיפוי החלטות ממשלה קודמות הנוגעות לשטח הפעולה המועבר יבוצע על ידי הצוות אשר מוצע להקים במסגרת הצעה להחלטה זו.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעתו של היועץ המשפטי למשרד לביטחון לאומי.

סיווגים

סיווג ראשי: 03תהליך ;

תחום פעולה עיקרי: 07אכיפת החוק ;

מגיש: השר לביטחון לאומי

כ"ה באדר ב' התשפ"ד
04 באפריל 2024

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

העברת שטח פעולה וסמכויות למשרד לביטחון לאומי ולשר לביטחון לאומי והגברת האכיפה בתחום עבירות סביבה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

במסגרת הצעת ההחלטה מוצע, בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר את שטח הפעולה של הרשות לאכיפה במקרקעין, הפועלת לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ממשרד האוצר למשרד לביטחון לאומי, ובהתאם לסעיף 9(א)(11) ו-1(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, למסור הודעה ליושב ראש הכנסת על העברת שטח הפעולה כאמור ולהביאה לידיעת הכנסת. בנוסף, בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, מוצע במסגרת הצעת ההחלטה להעביר משרד האוצר לשר לביטחון לאומי את הסמכויות הנתונות לשר האוצר ביחס לרשות לאכיפה במקרקעין ולפעילותה לפי פרק י' ולפי סעיף 265(9) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965, ובהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להביא החלטה זו לאישור הכנסת.

לצורך הסדרת העברת שטח הפעולה והסמכויות באופן מיטבי, מוצע להקים צוות יישום בראשות מנכ"ל המשרד לביטחון לאומי או מי מטעמו ומנכ"ל משרד האוצר או מי מטעמו ובהשתתפות נציגי המשרד לביטחון לאומי, משרד האוצר- הרשות לאכיפה במקרקעין, אגף התקציבים, ואגף החשב הכללי, נציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים. מוצע כי הצוות יגיש לשר לביטחון הלאומי ולשר האוצר, בתוך 90 ימים, את המלצותיו בנוגע להסדרת ההעברה בנושאים המפורטים בהצעת ההחלטה.

בנוסף, מוצע לקבוע כי ככל שבהתאם להמלצות הצוות, כפי שיאומצו על ידי השרים, יידרשו תיקוני חקיקה נוספים מעבר לתיקונים המפורטים בהצעת ההחלטה, לרבות לעניין הקניית סמכויות נוספות למפקחי הרשות לאכיפה במקרקעין, השר לביטחון לאומי יפעל מול השרים הממונים על החוקים הרלוונטיים, לפי העניין, לבחינת קידום תיקוני החקיקה הנדרשים. עוד מוצע להטיל על השר לביטחון לאומי להביא לאישור הממשלה תיקונים בהחלטות ממשלה קודמות לצורך הסדרת האמור בהחלטה זו, ככל שיידרשו תיקונים כאמור.

לצורך הבטחת רציפות פעילותו התקינה של שטח הפעולה המועבר, מוצע כי עד להשלמת ההיערכות המנהלית לקליטת שטח הפעולה שיועבר במשרד לביטחון לאומי, ולמשך תקופה שתסוכם בין המשרד לביטחון לאומי ובין משרד האוצר והרשות לאכיפה במקרקעין, ימשיך משרד האוצר לתת את מלוא השירותים שניתנו עובר להחלטה זו ויתר השירותים הנדרשים, לטובת המשך פעילותו הסדירה, ובכלל זה ניהול התקציב עד להעברת התקציב לאחריות המשרד לביטחון לאומי.

בנוסף, במטרה לפעול להגברת אכיפת עבירות פסולת בניין ולשפר את ההתמודדות עם תופעת השלכת פסולת בניין בשטחים פתוחים תוך חיזוק שיתוף הפעולה בין גורמי האכיפה השונים, בחלקה השני של הצעת ההחלטה מוצע להטיל על השרה להגנת הסביבה לפעול לקידום תיקוני חקיקה בחוק שמירת הניקיון להרחבת סמכויות הרשות ומפקחיה, בעיקר לשם הגברת אכיפת עבירות פסולת בניין, וכן מוצע להטיל על השר לביטחון לאומי, בתיאום עם שר הפנים, לבחון את האפשרות לתיקון פרק י' לחוק התכנון והבניה כך שתהיה למנהל הרשות לאכיפה במקרקעין סמכות להרוס עבודה אסורה שיש בה סכנה תכופה לביטחון הציבור. עוד מוצע להטיל על הרשות לאכיפה במקרקעין להקים במסגרתה זרוע לטיפול בעבירות תכנון ובנייה וסביבה בדגש על פסולת בניין, בכפוף לקבלת המשאבים המתאימים.

במסגרת הצעת ההחלטה צוין כי אין בהצעה כדי לשנות מייעודה של הרשות לאכיפה במקרקעין לאכוף עבירות תכנון ובניה, ככלל, האכיפה תומכת את הליכי התכנון, והיא מתמקדת בעיקר באינטרסים הציבוריים כפי שמתבטאים במסמך מדיניות האכיפה, כמו למשל, תשתיות לאומיות ואולם יורחב עיסוקה בטיפול בפסולת בשטחים הפתוחים, כמפורט בהצעת ההחלטה, והכל בהתאם להוראות הדין ולמדיניות האכיפה שנקבעה על-ידי היועצת המשפטית לממשלה. עניין זה חשוב כדי לשמר את עצמאות שיקול הדעת בהפעלת סמכויות אכיפה.

במסגרת התיאום בין גופי האכיפה, מוצע לציין בהצעת ההחלטה כי אין באמור בה כדי לגרוע מהאמור בהחלטת ממשלה מס' 3707 מיום 11.9.2011.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בהתאם לעמדת מינהל התכנון במשרד הפנים וגורמי ייעוץ וחקיקה העוסקים בתחומי התכנון והבניה, האכיפה המבוצעת על-ידי הרשות לאכיפה במקרקעין היא בעיקרה "אכיפה תומכת תכנון", ועל כן, על-מנת שלא לפגוע בייעוד זה של הרשות לאכיפה במקרקעין, נכון לדעתם להותיר את הרשות במשרד האוצר, העוסק בסוגיות כלכליות לנוגעות להתמודדות עם משבר הדיור ועם שוק הנדל"ן. כמו כן הועלו מס' טענות נוספות התומכות לעמדתם בהותרת הרשות לאכיפה במקרקעין במשרד האוצר.

השיקולים המפורטים לעיל הובאו לידיעת לשכת השר לביטחון לאומי וניתן להניח כי אף יועלו על ידי הגורמים הרלוונטיים בפני הממשלה לכשתדון בהצעת ההחלטה. בהתאם להוראת סעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה רשאית להעביר שטחי פעולה ממשרד למשרד והדבר נתון לשיקול דעתה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

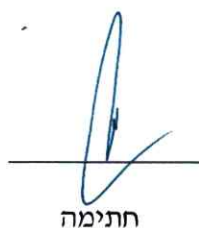
היועץ המשפטי למשרד האוצר – אין מניעה משפטית.

היועצת המשפטית למשרד להגנת הסביבה - אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה. עם זאת, מוטב היה לתקן את חוק התכנון והבניה (סימן ד' בפרק י'), שם כבר יש למפקחי הרשות לאכיפת מקרקעין סל סמכויות רחב. מן הבחינה המשפטית חשוב להבטיח כי מדיניות האכיפה בכל הנוגע לפסולת תתואם עם המשרד להגנת הסביבה.

היועץ המשפטי למשרד הפנים - גורמי מינהל התכנון במשרד הפנים וגורמי ייעוץ וחקיקה העוסקים בתחומי התכנון והבניה, הצביעו על הקשיים כמתואר לעיל. עם זאת, בכפוף לכך שהקשיים האמורים יובאו בפני הממשלה ויבחנו על ידה לעת קבלת החלטתה, אין מניעה משפטית על אישור ההצעה בהיבטים הנוגעים למשרד הפנים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לקידום הצעת ההחלטה.

חתימה

היועץ המשפטי
תפקיד

אריאל סיוזל, עו"ד
שם